

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ

ЗА ПЕРИОДА 2018-2022 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	3
2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ.....	4
3. НОРМАТИВНА БАЗА.....	5
4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ.....	9
4.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	9
4.2. НАСЕЛЕНИЕ.....	10
4.3. СГРАДЕН ФОНД.....	11
4.4. ПРОМИШЛЕНОСТ	12
4.5. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА	13
5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.....	14
6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ	15
6.1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	16
6.2. ИЗВЪРШЕНИ ОБСЛЕДВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	18
7. ЦЕЛИ, ПОТЕНЦИАЛ И БАРИЕРИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ	18
7.1. ЦЕЛИ	18
7.2. ПОТЕНЦИАЛ:.....	19
7.3. БАРИЕРИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ В ОБЩИНА ВЕНЕЦ.....	20
8. ПРИОРИТЕТИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА	21
„ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ 2018 -	21
2022 Г”	21
8.1. ПРИОРИТЕТИ.....	21
8.2. ОБХВАТ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	22
8.3. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА	
ОБЩИНА ВЕНЕЦ.....	23
9. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	25
10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.....	26
11. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА	27
ЕЕ И ПЛАНА ЗА ЕЕ.....	27
12. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.....	27
13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	28
14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	29

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в планове, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез възпитаване на съответното енергийно поведение у потребителите и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните енергийни потребности. Тя е най-ефективният начин за спестяване на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове;

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите - общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Венец, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на Общината и се подпомогне опазването на околната среда.

Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Изготвянето на общинските програми за енергийна ефективност, както и на програмите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода до 2020г. Чрез устойчиви енергийни проекти и стратегии за изпълнението на тези програми, кохезионната политика превръща екологичните предизвикателства - осигуряване качество на атмосферния въздух, намаляване изменението на климата и управление на ресурсите, във възможности за развитие на регионите и превръщането им в по-атрактивно място за инвестиции и създаване на нови работни места.

Като продължение на тази политика, Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, въведена в българското законодателство с новия Закон за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г.), предвижда в т. 18 от преамбулната си част, че държавите-членки следва да насърчават общините и другите публични органи да приемат интегрирани и насочени към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели.

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) на практика постави общините в Република България в ситуация, при която всяка една от тези общини следва да приеме нова, актуална програма за енергийна ефективност, съответстваща на изискванията на Директивата и на ЗЕЕ за:

- реализацията на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност съответствие с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 - 2020г., водещи до икономии на енергия не само в крайното, но и в първичното потребление на енергия;

- изпълнение на индивидуални цели за енергийни спестявания, като част от националната задължителна цел за енергийни спестявания на Република България до 2020 от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“ при крайните клиенти на енергия, към които принадлежат и общините;

- въвеждане на допълнително изискване, освен енергийната ефективност на сградния фонд на общините, да се повиши и енергийната ефективност на уличното осветление (за общини с население над 20 000 души).

По силата на чл. 12, ал. 1 - ал. 3 от ЗЕЕ държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложи в:

1. Националната стратегия по енергийна ефективност на Република България;
2. Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 -2020 г.;
3. Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия,
4. Националния план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация

5. Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Програмите по енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, изготвяни на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на съответните райони за икономическо планиране.

По аргумент от чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите по енергийна ефективност се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините.

3. НОРМАТИВНА БАЗА

Целите за повишаване на енергийната ефективност са конкретизирани в Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. Основният стремеж е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт с 50% до 2020 г. спрямо базисната 2005 г.

Настоящата програма е изготвена в съответствие с новото европейско законодателство в областта на енергийната ефективност и е съобразена със:

Стратегия „Енергетика 2020” на Европейския съюз (Трети либерализационен пакет в енергетиката „Енергетика и климат“)

През 2007 г. Европейският съвет прие нови енергийни цели до 2020 г., т.нар. триада 20-20-20" за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление с 20%, увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно енергийно потребление с 20% и намаляване, в резултат на това, на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух с 20% спрямо базисната 1990 г. Тези цели са насочени към ефективното използване на ресурсите на Европа, като се направят важни промени в начина, по който в държавите-членки на Европейския съюз се произвежда и консумира енергия и се основават на постигнатото до този момент в областта на енергийната политика.

Директиви на Европейския съюз за енергийна ефективност

Европейското право в областта на енергийната ефективност включва седем директиви и девет регламента, които са транспонирани в българското законодателство в Закона за енергийната ефективност. Две от директивите са тясно свързани с енергийния мениджмънт в общините - Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

Директива 2010/31/ЕС на Европейският парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите

Целта на Директивата е да се подобрят енергийните характеристики на сградите в рамките на държавите-членки на Европейския съюз, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух при стриктно спазване на съотношението „разходи- ефективност“.

Директивата въвежда изискване за привеждане на съществуващия сграден фонд в държавите - членки до „сгради с близко до нулево потребление на енергия“..

Директива 2012/27/ЕС на Европейският парламент Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност

Основната цел на тази Директива е да допринесе за постигане на целите на Европейския съюз за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление на държавите-членки до 31 декември 2020 г. с 20 % чрез:

- изготвяне на национална дългосрочна стратегия за саниране на обществения и частен сграден фонд;
- задължително реновиране на 3% годишно от пълната разгъната застроена площ (РЗП) на държавните сгради над 250 кв.м, а за общинските сгради това е пожелателно;
- въвеждане на система за управление по енергийна ефективност (енергиен мениджмънт), включително енергийни обследвания, като част от прилагането на програмата по енергийна ефективност от публичните органи и органите на местната власт и местното самоуправление.

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г.

Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. отразява визията за развитие на сектор „Енергетика“ при отчитане на европейската визия в тази област, както и на политиките по енергийна ефективност и оползотворяване на енергията от възобновяеми източници.

Закон за енергийната ефективност

Съгласно чл. 14 от ЗЕЕ, за подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, която да осигури постигането на обща кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г.

Общата кумулативна цел за енергийни спестявания обхваща периода 2014-2020г. и се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на продажбите на енергия на крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012 г., с изключение на количеството на продажбите на енергия, използвани в транспортния сектор.

Законът за енергийната ефективност предвижда и още една съществена дейност - управление на потреблението на енергия.

Съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗЕЕ, задължените по чл. 14, ал. 4 лица, собствениците на сгради по чл. 38, ал. 1, по отношение на които може да бъде извършено обследване за енергийна ефективност или сертифициране, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

Списъкът от дейности, посредством които се осъществява управлението на енергийната ефективност се съдържа в чл. 63, ал. 2 от ЗЕЕ и включва:

1. Организиране на изпълнението на програмите за енергийна ефективност на държавните и местните органи, както и на други мерки, които водят до изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания;
2. Поддържане на бази данни за месечното производство/потребление по видове енергии и потребители, включително дати, цени, количество и качество на доставените/продадените енергии и горива;
3. Ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление;

4. Оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания.

Закон за енергетиката

Със Закона за енергетиката на кметовете на общини се възлагат следните задължения:

- да изискват от енергийните предприятия на територията на общината прогнози за развитието на потреблението на електрическа и топлинна енергия и природен газ, програми и планове за електроснабдяване, топлоснабдяване и газоснабдяване;

- да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти - общинска собственост;

- да предвиждат в общите и подробните устройствени планове благоустройствени работи, необходими за изпълнението на инвестиционните програми на енергийните предприятия за развитие на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура.

Закон за устройство на територията

Едно от основните изисквания на Закона за устройство на територията {ЗУТ} е т.нар. „шесто изискване към строежите“ - изискването за енергийна ефективност (вж. чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ), въведено в ЗУТ през 2005 г. С въвеждането на това изискване дейностите, свързани с реализация на инвестиционни намерения в областта на строежите, в това число и дейностите по изпълнение на енергоспестяващи мерки, бяха поставени на съвършено нова основа.

Подзаконовни нормативни актове в областта на енергийната ефективност

- НАРЕДБА № РД-16-347 ОТ 02.04.2009 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договор с гарантиран резултат , водещи до енергийни спестявания в сгради - държавна и/или общинска собственост;

- НАРЕДБА № РД-16-932 ОТ 23.10.2009 г. за условията и реда за извършване на проверка на водогрейни котли и на климатични инсталация по чл.27,ал.1 и чл.28, ал.1 от Закона за енергийната ефективност и за създаване , поддържане и ползване на базата данни за тях;

- НАРЕДБА № Е-РД-16-647 от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация.

- НАРЕДБА № Е-РД-04-1 от 22.01.2016 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради;

- НАРЕДБА № Е-РД-04-2 от 22.01.2016 г. за показателите за разход на енергия и енергийните характеристики на сградите;

- НАРЕДБА № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им;

- НАРЕДБА № Е-РД-04-05 от 08.09.2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания;

- НАРЕДБА за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица (приета с Постановление на Министерския съвет № 240 от 15.09.2016 г., обн., ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016г.

4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ

4.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Венец се намира на север от областния град Шумен. На север и северозапад граничи с община Самуил (Област Разград), на североизток с община Каолиново, на юг и югоизток с община Хитрино. На територията на общината се намират тринадесет населени места – общинският център с.Венец, с.Борци, с.Боян, с.Буйновица, с.Габрица, с.Дренци, с.Денница, с.Изгрев, с.Капитан Петко, с.Осеновец, с.Страхилица, с.Черноглавци и с.Ясенково. Общата площ на територията на Община Венец е 210 070.4 дка. Площта на урбанизираните територии в Общината са 9024.3 дка, което е 4.3% от общата площ на общината. Територията на Община Венец е най-малката в област Шумен и заема 6,6% от площта на областта.

Релеф и Климат

Според физикогеографската подялба на Република България, община Венец попада в Дунавската хълмиста равнина. Преобладаващият тип релеф е равнинно-хълмист. Голямо пространство заемат плоските вододели. Надморската височина е около 200 м.

В климатично отношение района на общината попада в умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област и се

характеризира с горещо лято и студена зима. Валежите са по-ниски от средните за страната, но са по-обилни в сравнение с останалите области в Лудогорието. Годишният ход на валежите в този район има подчертано континентален характер. Максимумът е през юни, а минимумът - през февруари. Валежите от сняг са в периода ноември–април. Най-студените месеци през годината са януари и февруари. Средната годишна температура е 10,3°C.

Води, почви и горски фонд

Общата площ на водните ресурси в община Венец е 0,91 кв. км. Като цяло речната мрежа на територията на общината е рядка и слаборазвита. Средната гъстота на речната мрежа е 0.2 до 0.4 км/ км², а средния модул на оттока е 1 до 2 л/с км².

С най-голямо стопанско значение за района са карстовите подземни води. Те имат повсеместно разпространение в Североизточна България, като образуват общ водоносен хоризонт със значителни експлоатационни ресурси.

Почвено-климатичната характеристика на общината създава възможност за отглеждането на всички култури, характерни за умерения климат и най-вече за развитието на зърнопроизводството и техническите култури. Освен тях, почвено климатичните условия в района на община Венец са подходящи за ягодоплодни и овощни насаждения.

Горите са едно от големите богатства на община Венец. Те заемат 66 180 дка, в които са включени и земи от горския фонд. В горите се срещат различни видове едър и дребен дивеч.

Рискови процеси с природен характер (свлачища, срутища, абразия и др.)

Съгласно сеизмичната карта на България, общината попада в зоната на VII степен. Коефициентът за сеизмичност е 0.10. Не се наблюдават активни физикогеоложки явления и процеси - свлачища, пропадане, срутвания.

Национални паркове и защитени територии

На територията на община Венец се намира Държавна дивечовъдна станция “Паламара” (ДДС). Обособена през 1932 г. от цар Борис като “царско летовище”. От самото си създаване се устройва като основна база за развъждане и разселване на благороден елен в цяла България. ДДС “Паламара” се намира в централната част на Лудогорието. В ловностопанско отношение ДДС “Паламара” стопанисва и ползва площ от 11 827,8 ха на териториите на общините Венец и Никола Козлево. Горите обхващат район от 6 708,8 ха изцяло на територията на община Венец. Характерно за ДДС “Паламара” са широколистните чисти и смесени гори, изпъстрени с множество дивечови ниви и обработваеми площи.

4.2. НАСЕЛЕНИЕ

Тенденциите за намаляване на населението в национален мащаб са явно изразени и засягат до голяма степен и община Венец. Населението на община Венец по официални статистически данни към 31.12.2016г. е 7084 души, което е около 4.06% /174 476/ от населението на област Шумен. От полово възрастовата структура на населението на

община Венец може да се направят следните изводи: Раждаемостта е ниска, а от това следва и застаряване на населението. От своя страна, увеличаването на населението в пенсионна възраст води до трайни проблеми с бюджета и натоварва икономически активната част от населението. Застаряването на населението води и до още един проблем – липса на трудоспособна работна ръка. От всичко това следват негативни последици и изместване динамиката на пазара на труда. Въпреки това дела на хората в трудоспособна възраст (20–50 г.) е сравнително голям, което е предпоставка за доброто развитие на общината.

4.3. СГРАДЕН ФОНД

По данни НСИ от последното преброяване на населението към 01.02.2011г. жилищния фонд в Община Венец е със следните основни характеристики.

Общия брой на жилищните сгради е 2948. Делът на частната собственост на физически лица е 99,39% (2930 бр.), държавните или общинските жилища заемат 0,31% (9 бр.), както и частната собственост на юридически лица. 0,31% (9 бр.).

Наличният сграден фонд на територията на Общината по отношение на собственост се разглежда като сгради:

- Общинска собственост;
- Държавна собственост;
- Частна собственост.

Състоянието на общинския сграден фонд и на сградния фонд в жилищния сектор в община Венец не се различават от тези в страната за населени места от този тип, като основните причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура в строителството в зависимост от годините на построяване – външните стени на повечето стари сгради са с неизолирани стени имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство, сутерените и таванските плочи също са без топлоизолация, топлинните загуби през старата морално остаряла дограма - прозорци и врати достигат до 50% и неефективното отопление и осветление.

На територията на община Венец функционират едно средно, две основни училища, осем целодневни детски градини, девет читалища.

На територията на Общината са изградени следните сгради общинска и държавна собственост:

1. ЦДГ „Знаме на мира” с. Борци
2. ЦДГ „Снежанка” с. Изгрев
3. ЦДГ „Мир” с. Капитан Петко
4. ЦДГ „Първи юни” с. Осеновец
5. ЦДГ „Щастливо детство” с. Черноглавци
6. ЦДГ „Радост” с. Ясенково
7. ЦДГ „Щастливо детство” с. Венец
8. ЦДГ „Здравец” с. Габрица
9. ОУ „П.Р.Славейков” с. Изгрев
10. ОУ „Хр. Смирненски” с. Ясенково

11. СОУ“Н.Й.Вапцаров” с. Венец
12. Читалище „Развитие” в с.Боян
13. Читалище „Просвета“ в с.Габрица
14. Читалище „Пробуда“ в с.Изгрев
15. Читалище „Васил Левски“ в с.Борци
16. Читалище „Възпитание“ в с.Капитан Петко
17. Читалище „Георги Сава Раковски“ и младежки клуб в с.Ясенково
18. Читалище „Изгрев“ в с.Венец
19. Младежки дом с.Венец
20. Административна сграда с.Венец
21. Комбинирана сграда с.Венец
22. Кметство с.Боян
23. Кметство с.Буйновица
24. Кметство и здравна служба в с.Габрица
25. Кметство с Денница
26. Кметство с.Дренци
27. Кметство с.Изгрев
28. Кметство с.Борци
29. Кметство, читалище и здравна служба с.Страхилица
30. Кметство, здравна служба и читалище Читалище „Съзнание“ с.Черноглавци
31. Кметство с.Капитан Петко
32. Кметство, здравна служба и читалище „Светлина 2007“ с.Осеновец
33. Кметство с.Ясенково
34. Сватбена зала с.Габрица
35. Многофункционална зала с.Изгрев
36. Многофункционална сграда с.Капитан Петко
37. Многофункционална сграда с.Осеновец
38. Многофункционална сграда с.Черноглавци
39. Многофункционална сграда с.Ясенково
40. Здравна служба с.Ясенково
41. Многофункционална сграда с.Боян

В населените места съществуват спортни сгради и терени, където подрастващите развиват своите физически способности. Сградният фонд е в сравнително добро състояние. Всяка година се правят частични ремонти и поддръжка на сградния фонд.

4.4. ПРОМИШЛЕНОСТ

Община Венец се характеризира с преобладаващ селски начин на живот и специализация в развитието на селското стопанство. Общината попада в район със специфични проблеми, дефиниран като изостанал селски район. Има ниска степен на развитие на икономическата база и на поддържащата я техническа инфраструктура. Отличава се с ниска степен на квалификация на работната сила и свързаните с това остри социални

последници – високо равнище на безработицата, ниски доходи на населението и обезлюдяване на населените места.

През последните години се наблюдава увеличение на броя на предприятията, регистрирани в Общината. В Общината промишлеността е представена от три преработващи предприятия, едно от които е държавна собственост. На територията на общината липсват преработващи предприятия, които да оползотворяват местната продукция, особено на плодове и зеленчуци, което е затруднение и за производителите, които няма къде да складират и къде да преработят произведената продукция.

Селското стопанство е най-развито в Община Венец и заема най-голям дял от местната икономика. Земеделските земи са над 60 % от територията на Общината. Над 80% от земеделските земи се обработват. В Общината има 14 кооперации, както и по дребни земеделски стопанства. Отглеждат се основно зърнени (пшеница, ечемик) и технически (слънчоглед, пютюн, соя) култури. Слабо развито е зеленчукопроизводството и овощарството.

Стратегическа цел на Общината е създаването на ефективен и конкурентоспособен аграрен сектор. Анализът на структурата на местната икономика показва, че най-добри перспективи има пред селското стопанство. Проблем в този подотрасъл си остава нерегистрираното земеделско производство от Общината, липсата на актуална информация, непознаването на европейските стандарти за различните селскостопански производства, липсата на обединения на дребни и средни стопански производители, отглеждането на култури и животни на малки площи и лични стопанства.

4.5. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Транспортната инфраструктура на община Венец носи типичните белези на селските райони и общини. Разположена е на територията, която се пресича от пътя Шумен – Силистра. Общата дължина на пътната мрежа в общината е 91,24 км, от които 19,46 км. са от първи клас и 14,6 км от трети клас. Общинските пътища са с дължина 57,18 км.

Според Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г, един от пътищата с най-голямо значение за интегрирането на Североизточен район, част от който е община Венец, в националната и европейската пътна мрежа, е път I-7 (Силистра – Шумен – Ямбол – Елхово). В НСРР 2012-2022 той е предвиден за изграждане като скоростен път.

Географско положение на община Венец (общинският център с.Венец е на приблизително 30км от областния център гр.Шумен и на 88км от третия по големина град в България - Варна) предполага обстойно разглеждане на потенциала за развитие на транспортно – комуникационната инфраструктура, предвид голямото и значение за икономическия прогрес и териториалното устройство на общината. Най – голям е дялът на общинските пътища IV–ти клас.

Освен на пътната мрежа, в община Венец се обръща специално внимание на благоустрояването на уличните мрежи в населените места, където над 50% от настилката е черен път. По данни на Община Венец, 60% от уличната мрежа е с трошенокаменна настилка. Повечето улици никога не са били асфалтирани. Изградените тротоари в населените места е около 20-30 %, като състоянието им е добро.

5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Политиката по енергийна ефективност в община Венец е насочена към постигане на определени цели и приоритети, заложи в общинския „План за развитие на община Венец 2014-2020 г.“, а именно общината да бъде привлекателно място за живеене, ефективно използваща своя потенциал за устойчиво социално-икономическо развитие, създаване на работни места, аграрно-промишлено производство, бизнес и туризъм, със съхранена природа, културно-историческо наследство и традиции. Общинската програма има за цел чрез система от дейности и мерки на общинско ниво да насърчи енергийната ефективност, като основен фактор за повишаване ефективността на икономиката, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда. С общинската програма по енергийна ефективност се цели:

- намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики чрез саниране;
- ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез въвеждане на отоплителни системи с висока ефективност;
- замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по-висока;
- изграждане/монтаж на системи за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници;
- модернизиране и повишаване енергийната ефективност на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението;
- подобряване на енергийната ефективност при уличното и парково осветление;
- опазване на околната среда.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер. Основни инструменти за това могат да бъдат:

- одобряване на устройствени планове;
- използване на екологично съобразени технологии;
- насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоефективни мероприятия.

Тук действията могат да бъдат насочени в две посоки:

- Общината да оказва влияние върху крайните клиенти на енергия - промишлени предприятия, търговски обекти, домакинства, чрез провеждане на

информационни кампании по енергийна ефективност и предоставяне на стимули за намаляване на потреблението на енергия;

- Изпълнение на съвместни дейности със задължените лица - търговци с енергия.

6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Енергопреносната система в община Венец е в добро състояние и задоволява 100% нуждите на местното население от електроенергия. Основните проблеми, свързани с електроснабдяването е амортизацията на някои от основните мрежи и съоръжения, които се нуждаят от подмяна и ремонти, както и аварийните ситуации при неблагоприятни климатични условия.

Всички населени места в община Венец са електрифицирани. Дължината на ел. проводите на тази територия е 98 км по данни на „Енерго-Про Мрежи“ АД. Общият брой трафопостовете разположени на територията на общината е 40 – 13 500kVA. Във всички населени места има изградено улично осветление, което е доста амортизирано и се нуждае от подмяна както на осветителните тела, така и на инсталацията.

Годишното потребление на ел.енергия на общинските сгради, в МВч, от 2015 г. до 2017 г. включително, възлиза на приблизително 1858 МВч.

Година	Потребление на ел. енергия в МВч.
2015 г.	619 МВч.
2016 г.	576 МВч.
2017 г.	663 МВч.

Текущото състояние на ЕЕ в община Венец не се различава от това в страната като цяло. Основни причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура, морално остарели технологии, неблагоприятен енергиен баланс на домакинствата и други. За изготвянето на една работеща и балансирана програма по енергийна ефективност е необходима солидна подготовка: събиране на информация за разходите и текущото състояние за енергийното потребление по тримесечие за няколко години на всички общински и държавни обекти, определяне на приоритетни обекти и изготвяне на тяхното енергийно обследване, определяне на икономически обосновани мерки за намаляване на енергийното потребление – одитиране на съответните обекти. Едва тогава следва търсенето на средства за осъществяването на предвидените в съответните одити мерки по увеличаване енергийната ефективност на експлоатацията на дадения обект.

Основно перо в консумацията на енергия е обслужването на общинските сгради: административните сгради, сгради на образованието, културните сгради и здравни обекти, също така и уличното осветление и др. енергоконсумиращи услуги изпълнявани от общината /транспорт, културни мероприятия/. Обща черта в тези обекти е нерационалното

използване на енергията, която същевременно надхвърля нивата за ефективна консумация, постигати в подобни сгради в другите страни от Европейския съюз. Повечето сгради се отопляват на твърдо гориво – дърва/биомаса или електроенергия. Отчита се застаряване на сградния фонд и амортизиране на инсталациите и оборудването в тях, наследеното строителство не е съобразено с икономията на енергия, сградите се нуждаят от основно обновяване, саниране и подмяна на инсталациите. Съгласно чл.10 от Закона за енергийната ефективност, общините са една от групата задължени лица, тъй като те са собственици на сгради с РЗП над 500 кв.м. Прилагането на енергиен мениджмънт в общинските сгради ще помогне да се направи преглед на потреблението, търсенето на гориво, разходите, поръчките, загубите и неефективните процеси. Определяне на състоянието на енергопотреблението ще даде ясна представа за „слабите места“ в които има разпиляване на енергия и ще даде възможност да се концентрират мерките там където е най-необходимо. На задължително сертифициране подлежат всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с РЗП над 500 кв. м, а от 9 юли 2016 г. – с РЗП над 250 кв. м. Сертифицирането за енергийна ефективност за сгради в експлоатация се извършва въз основа на извършено обследване за енергийна ефективност на сградата. Извършване на задължителните енергийни обследвания по закона за енергийната ефективност, ще допринесе за точното определяне на местата, където инвестициите ще имат най-голям ефект. Липсва все още необходимата психическа нагласа на всички нива на управление, както в обществения, така и в частния сектор, за приоритетността на работата по енергийна ефективност, което се дължи на липсата на стимули за рационално енергопотребление, внедрените мерки по ЕЕ не могат да се усетят веднага от всички граждани, като например асфалтирането на една улица или изграждането на малък инфраструктурен обект. Конкретните причини, които създават проблеми с ефективното използване на енергията в общината и пречат за реализацията на целенасочени действия за ЕЕ на общинските обекти са следните:

- недостатъчната осведоменост на потребителите за възможностите за намаляване на консумацията, недостатъчната институционална база, затруднения достъп до инвестиции по проектите за ЕЕ и други;
- стари и амортизирани отоплителни инсталации в училищата и детските градини;
- не добро състояние на ограждащите конструкции на сградите – липса на топлоизолация, еднокатна и неуплътнена дограма, течове, разрушаващи конструкции и др;
- сравнително високи цени на новите енергоикономични материали

6.1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1. През 2014 г. е изпълнен проект "Изпълнение на енергоспестяващи мерки в Младежки дом – с. Венец, общ. Венец, обл. Шумен" по Национална схема за зелени инвестиции за 461.2 хил лв инвестиции, В резултат на изпълнените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове 168 т/CO₂ за целия жизнен цикъл на проекта. С реализацията на проекта са изпълнени следните строително-монтажни работи: топлоизолация на стени /вътрешни и външни/ и на

- покрив, подмяна на стара дограма с нова PVC, инсталиране на климатични системи и подмяна на ел. инсталация.
2. През 2016 е изпълнен проект: „Повишаване на енергийната ефективност на ОУ “П. Р. Славейков” с. Изгрев общ. Венец, обл. Шумен”, финансиран по Национална схема за зелени инвестиции на Национален доверителен екофонд (НДЕФ). С реализацията на проекта са изпълнени следните енергоспестяващи мерки: топлоизолация на стени, топлоизолация на покрив, топлоизолация на под, изграждане на отоплителна инсталация и ремонт на осветителна инсталация. Финансирането за обект ОУ „П.Р. Славейков“, предоставено от НДЕФ, е 92 560,80 лева. В резултат на изпълнените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове 107.4 т/CO₂eq за целия жизнен цикъл на проект
  3. През 2017г. проект „Повишаване на енергийната ефективност на ЦДГ „РАДОСТ” - с. Ясенково” е одобрен за финансиране по Инвестиционна програма за климата на НДЕФ. Извършените инвестиции обхващат: Топлоизолация на външни стени; Топлоизолация на подпокривна плоча; Топлоизолация на под; Изграждане на вътрешна отоплителна инсталация и котелна инсталация – комбиниран котел, изгарящ дърва и пелети; Изграждане на соларна инсталация за БГВ – 4 бр. соларни панели; Подмяна на осветителни тела. Инвестициите са в размер на 127 хил лв. В резултат на изпълнените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове 0.8089 т/CO₂ за година.
  4. През 2017г. е изпълнен проект по програма „Красива България” в ДГ „Щастливо детство” с. Венец, чрез който са направени следните СМР: Топлоизолация на фасадни стени; Топлоизолация на покрив; Изграждане на котелна инсталация и ВОИ - с комбиниран котел, изгарящ дърва и пелети; Монтаж на соларна инсталация за БГВ, състояща се от 2 бр. соларни панели и 200 л. обемен бойлер; Подмяна на осветителни тела с нови LED; Освежаване на помещенията – боядисване на стени и тавани, направа на нова настилка от ламинат. Инвестициите са в размер на 134 хил лв. В резултат на изпълнените енергоспестяващи мерки са редуцирани емисии на парникови газове 0.6633 т/CO₂ за година емисии
  5. Проект „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в обществена сграда в УПИ V-234, кв.24, с. Венец“ е одобрен за финансиране по Инвестиционна програма за климата на НДЕФ. Проектът е на етап предварителен контрол на техническата документация и се очаква неговото изпълнение през 2018-2019 година.
  6. Изготвен е технически инвестиционен проект за обект: „Изграждане на соларно улично осветление със светодиоден източник в Община Венец”. Проектът обхваща 3 населени места – с. Венец, с. Борци и с. Ясенково. Съгласно техническия проект ще бъдат монтирани общо 473 бр. автономни светлинни модули и метални стълбове.

6.2. ИЗВЪРШЕНИ ОБСЛЕДВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1. През 2015 година е извършено енергийно обследване на Комбинирана сграда УПИ V - 234, кв. 24, в с. Венец с предписани мерки за: Топлоизолация на външни стени: Подмяна на дограма: Реконструкция и топлоизолиране на покрив: Топлоизолация на подове: Монтаж на децентрализирани термopомпени системи въздух-въздух: Реконструкция на ел. и осветителна инсталация.
2. През 2016 година е обследвана сградата на ЦДГ "Снежанка" с. Изгрев ул. Лудогорие 57 с предписани мерки за: Топлинно изолиране на външни стени: Топлинно изолиране на покрив: Изграждане на котелна и отоплителна инсталация с котел изгарящ дърва и ВОИ: Подмяна на осветление.
3. През 2017 година е извършено енергийно обследване на НЧ „Изгрев 1929” с. Венец ул. Кирил и Методий 26 с мерки: Топлоизолация на покрив, външни стени и стени на сутерена: Подмяна на неподменена дограма и осветителите с LED осветители.

7. ЦЕЛИ, ПОТЕНЦИАЛ И БАРИЕРИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ

7.1. ЦЕЛИ

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение. В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи.

Неприлагането на мерки за енергийна ефективност през последните години, амортизацията на малкото приложени такива и слабият контрол, водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това, е наложително да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия. Не на последно място енергоефективните мерки водят и до положителен екологичен ефект, свързан с намаляване на парникови газове в атмосферния въздух.

Община Венец определя следните цели в програмата за енергийна ефективност.

- намаляване на разходите за горива и енергия;
- намаляване бюджетните разходи за енергия;
- намаляване на замърсяването на околната среда - намаляване на вредните емисии в атмосферата;
- подобряване на качеството на енергийните услуги;
- изграждане/реиновация на инфраструктура, енергоспестяващо улично осветление и нови ВЕИ.

Подцели:

а) Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:

- Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради в експлоатация, с обща разгърната площ над 250 кв.м;
- Изолация на външни стени;
- Изолация на под;
- Изолация на покрив;
- Подмяна на дограма;
- Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
- Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
- Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации;

б) Намаляване на разходите за улично осветление в населените места;

в) Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от и общински бюджет, чрез:

- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
- Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки;

г) Повишаване нивото на:

- Обучения по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
- Информираност, култура и знания на ръководния персонал на общинските обекти,
- Експерти и специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
- Квалификация на експлоатиращия персонал;

д) Създаване на информационна система за енергопотреблението на сгради и системи, общинска собственост, за изготвяне на анализи и прогнози, Енергийно обследване на сгради и системи, Сертификати и др. Съгласно действащото законодателство

7.2. ПОТЕНЦИАЛ:

При разработването на програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Венец се насочват в три сектора:

1-ви сектор "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини, училища и административни сгради;

2-ри сектор "Услуги" с целева група „Улично осветление“

3-ти сектор "Възобновяеми източници на енергия".

В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисиивно стъкло;

- Топлоизолация на покриви;

- Полагане на фасадна топлоизолация;

- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;

- Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, болници, социални домове и др.) е подходящо монтирането на термосоларни инсталации за топла вода (слънчеви колектори).

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;

- повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението чрез внедряване на допълнителни мерки;

- оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;

- система за мониторинг на уличното осветление;

- въвеждане на енергоефективни уреди;

- подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;

- оптимизиране броя на осветителните тела.

В сектор "Възобновяеми източници на енергия" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност, както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори.

Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за оползотворяването на енергия от възобновяеми източници.

През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за нашата климатична зона слънчевите системи могат да доставят от 50 до 75 % от потребностите от топла вода.

7.3. БАРИЕРИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ В ОБЩИНА ВЕНЕЦ

- Липса на стимули за рационално енергопотребление;
- Морално остарели технологии
- Амортизиран общински сграден фонд;

- Затруднен достъп на инвестиции за ЕЕ;
- Несъответствие между поставените цели и действия на общинските администрации по обективни и субективни причини;

Необходимо е да се създаде нормативна процедура за финансиране на:

- Обследване на ЕЕ;
- Създаване на процедури за енергиен мениджмънт;
- Въвеждане на високо-технологични и енергоспестяващи решения, за стимулиране на иновациите в областта на ЕЕ.

8. ПРИОРИТЕТИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА „ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ 2018 -2022 Г”

8.1. ПРИОРИТЕТИ

Приоритет 1. Изграждане и развитие на устойчива енергийна инфраструктура

Специфична цел 1.1. Повишаване на енергийната ефективност в публичната общинска инфраструктура

Мерки:

- Извършване на обследвания за ЕЕ на сгради общинска собственост;
- Изготвяне на инвестиционни проекти за въвеждане на мерки за ЕЕ в сгради общинска собственост;
- Изграждане на системи за контрол и мониторинг на резултатите от реализираните мерки за ЕЕ;

Очаквани резултати:

- Подобряване на комфорта на обитаване в обществените сгради и постигане на нормативно определените параметри на средата за отопление и осветление;
- Оптимизиране на бюджетните разходи в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди;
- Намаляване на въглеродните емисии от публичната инфраструктура.

Специфична цел 1.2. Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление

Мерки:

- Изготвяне и поддържане на база данни за електроенергийните и светлотехнически данни за системата на уличното осветление в общината;

- Ремонт на съществуващото и изграждане на ново улично осветление, въвеждане на мерки за ЕЕ;
- Поетапно изграждане на автономно енергоспестяващо улично осветление;

Очаквани резултати:

- Подобряване на качеството и ефективността на уличното осветление и привеждането му в съответствие с хигиенните норми;
- Намаляване на бюджетните разходи за улично осветление;
- Подобряване на безопасността и физическите характеристики на градската среда.

Приоритет 2. Оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници

Специфична цел 2.1. Повишаване на дела на енергията от ВЕИ, използвана в общинските сгради

Мерки:

- Инсталиране на системи използващи възобновяеми енергийни източници в сгради – общинска собственост /соларни и фотоволтаични инсталации, термомпомпи, биомаса/;
- Разработване и прилагане на мерки за въвеждане на хибридно улично осветление, което представлява захранване на уличните лампи с енергия от слънцето. Генерираната през деня енергия се съхранява в батерия, която може да осигури нощното осветление;

Очаквани резултати:

- Подобрени енергийни характеристики на общинския сграден фонд и подобрен енергиен комфорт за работещи и посетители;
- Подобряване качеството на услуги, предоставяни от общината;
- Намаляване на разходите за енергия за отопление и осветление в публичния сектор;
- Намаляване на въглеродните емисии генерирани в публичния сектор

8.2. ОБХВАТ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност ще се осъществи за период от 5 години и за този период е разработен план за реализация на Програмата за енергийна ефективност, където ще се вземе под внимание финансовото осигуряване и тежест на програмата върху общинския бюджет, както във времето, така и по отношение на различните източници на финансиране на програмата и възможностите за неговото реално изпълнение.

8.3. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ

Прилагането на програмата ще допринесе за повишаването на жизнения стандарт на населението, опазването на околната среда и подобряването на екологичната обстановка, изграждането на нова и разширяването на съществуващата инфраструктура, които са приоритети за развитието на общината.

Чрез повишаване на енергийната ефективност ще се намалят разходите на общинския бюджет и ще се осигурят средства за решаване на други жизнено важни обществени проблеми.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ са следните:

- ✓ Икономия на топлинна енергия;
- ✓ Икономия на електрическа енергия;
- ✓ Икономия на гориво;
- ✓ Намалени емисии парникови газове;
- ✓ Икономия на средства.

Освен горните практически резултати, изпълнението на ПЕЕ ще доведе до:

- ✓ Опазване на околната среда;
- ✓ Замяна на енергия от класически източници;
- ✓ Забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- ✓ Подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- ✓ Диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на обектите от цените на горива и енергии;
- ✓ Подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ				
ЗА ПЕРИОДА 2018 – 2022 год.				
№ по ред	Наименование на мярката	Очакван резултат	Срок	Индикатори за резултат
	Приоритет 1. Изграждане и развитие на устойчива енергийна инфраструктура			
	<i>Специфична цел 1.1. Повишаване на енергийната ефективност в публичната общинска инфраструктура.</i>			
1.	Извършване на обследвания за ЕЕ на 4 броя сгради общинска собственост;	Идентифициране на енергоспестяващи мерки	2018-2022г.	Брой сгради с извършени енергийни обследвания. Доклади от извършено енергийно обследване
2.	Изготвяне на инвестиционни проекти за въвеждане на мерки за ЕЕ в 3 броя сгради общинска собственост и тяхното изпълнение;	Подобряване комфорта, осветлението и отоплението	2018-2022г.	Спестени разходи – лв
3.	Изграждане на 3 системи за контрол и мониторинг на резултатите от реализираните мерки за ЕЕ	Въвеждане на системи за наблюдение, поддържане и експлоатация на сградите	2018-2022г.	Спестени разходи – лв.
	<i>Специфична цел 1.2. Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление</i>			
4.	Ремонт на съществуващото и изграждане на ново улично осветление, въвеждане на мерки за ЕЕ;	Намаляване разхода за ел. енергия	2018-2022г.	Брой осветителни тела. Спестени разходи – лв
	Приоритет 2.			

	Оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници			
	<i>Специфична цел 2.1. Повишаване на дела на енергията от ВЕИ, използвана в общинските сгради</i>			
5.	Инсталиране на системи използващи възобновяеми енергийни източници в 3 броя сгради – общинска собственост /соларни и фотоволтаични инсталации, термопомпи, биомаса/;	Подобри енергийни характеристики Намаляване разхода за ел. енергия	2018-2022г.	Спестени разходи – лв

9. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти е препоръчително Плана за енергийна ефективност да се изпълнява следвайки нормативно определената етапност, например:

✓ **Обследване за енергийна ефективност на сгради и системи** – детайлно обследване на енергийната ефективност на общинските сгради и на ситемите за улично осветление, анализ на фактическите енергийни баланси и идентифициране на проектите;

✓ **Инвестиционно намерение** - това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целъсообразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др.

✓ **Предварително проучване** – необходимо е да се направи предварително /т. нар. предпроектно/ проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление – състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.

✓ **Инвестиционен проект** – разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи, поради спецификата и обема на предвидените дейности.

✓ **Подготовка и изпълнение на строителството** – това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително-монтажни дейности за постигане на поставената цел.

✓ **Мониторинг** – за установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

В момента Общината не разполага с достатъчно собствени бюджетни финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ. В интерес на Общината е да реализира подобни проекти, тъй като изразходва значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само облекчават Общинския бюджет, но и водят до модернизация на обектите при гарантиран енергиен комфорт. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влягането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а е средство за намаляване на разходите, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

За реализиране на проектите, които са включени в Общинската програма по Енергийна ефективност, може да бъдат използвани следните източници на финансиране:

- Републикански (държавен) бюджет - средствата за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ се предвиждат ежегодно в републиканския бюджет, в съответствие с възможностите му (чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕЕ);
- Общински бюджет - собствени средства за изпълнение на целеви програми за осъществяване на мерки по ЕЕ - при ЕСКО договори от собствен капитал на изпълнителя или чрез предоставяне на участие в ПЧП на други инвеститори (търговски дружества, банки);
- Заеман капитал - предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества, включително и предприятията, предлагащи услуги в областта на енергийната ефективност), емисии на Общински облигационни заеми (ценни книжа), финансов лизинг и др.
- безвъзмездни средства (грант, субсидия) от различни фондове и международни програми;

За правилното прилагане на финансовите механизми и за да може Общината най-ефективно да се възползва от тях е необходимо: задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд, точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство, достижими, изпълними и измерими екологични и икономически ползи от проекта, ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата.

11. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ И ПЛАНА ЗА ЕЕ

Наблюдението на изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност се извършва от Областния съвет по енергийна ефективност и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие - ециализирана структури сформирани по силата на Закона за енергийната ефективност за осъществяване на взаимодействие с органите на държавната власти и местно самоуправление при изпълнение на мерките за енергийна ефективност. Тя ежегодно събира и обобщава информацията за изпълнението на плановете за енергийна ефективност.

Наблюдението и контролът на плана и на общинската програма по ЕЕ продължава през целия период на действие. Събраната информация, сравнението и направените изводи се оформят в доклад. Въз основа на тези доклади се изготвя отчета за изпълнение на програмата всяка година. Той се представя на заседание на Общински съвет от кмета на общината до края на първото тримесечие на следващата година /при приемане на бюджета за всяка следваща година.

12. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

При осъществяване на текущ контрол по изпълнението на целите и мерките на Общинската програма за енергийна ефективност съществено значение има процеса на оценяване. Оценка са структуроопределящ елемент на изпълнение на програмния документ и ориентир за правилността на провежданата политика по енергийна ефективност. За Общинската програма по енергийна ефективност, в зависимост от времевия хоризонт (2018-2022 г.), се формират междинна оценка и последваща оценка.

Междинната оценка следва да се извършва след втората година на периода на действие на общинския план за енергийна ефективност. В рамките на тази оценка следва да се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели и мерки и се отчетат възникналите положителни или отрицателни отклонения. Оценка следва да се извърши с конкретен анализ, въз основа на който да се предвиди съответната реакция. Това реално може да послужи и като начало на евентуално усъвършенстване и актуализация на плана.

За целта е необходимо редовно да се докладва информацията относно:

- Създаване и поддържане на информационна база за състоянието на ЕЕ в общината, оптимизиране на обема и повишаване на достоверността на набраната статистическа информация;
- Резултати от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в общината.

С цел наблюдението и контрола на изпълнението на Програмата за енергийна ефективност са определени следните индикатори:

- бр. обследвани сгради;

- бр. обновени сгради – общинска собственост;
- бр. подменени осветителни тела с енергоспестяващи;
- извършени реконструкции на улично осветление;
- спестени горива – тон;
- подменени отоплителни инсталации;
- спестена ел. енергия – kWh;
- използвани възобновяеми енергийни източници;
- спестени емисии;

Последващата оценка, която следва да се извърши една година след приключване на срока на действие на програмата, трябва да съдържа:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнението на програмата;
- Анализ на факторите при изпълнение на Общинската програма по енергийна ефективност;
- Изводи, относно същността и начина на прилагане на общинската програма за енергийна ефективност, както и на резултатите от осъществените мерки.

Оценката може да се осъществява от експертите на общинската администрация, но е възможно тя да се извършва от независим експерт.

Наблюдението и оценката трябва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат настъпващите промени, в резултат на интервенциите.

Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна областна политика по енергийна ефективност.

13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 11, ал.3 от Закона за енергийна ефективност органите на държавната власт ежегодно изпращат отчет до изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

В съответствие с чл.12, ал.3 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АУЕР утвърждава образец на отчет на изпълнението на дейностите и мерките от Програмата за енергийна ефективност. Този образец е разработен в таблична форма, посредством която се систематизират данните и резултатите (очаквани и постигнати) от изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Към образца са разработени и указания за неговото попълване.

14.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на общинските програми по енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика в тази област и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването на програми и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

Програмата за енергийна ефективност на община Венец 2018 - 2022 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Агенция за устойчиво енергийно развитие

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ВПИСВАНЕ В ПУБЛИЧЕН РЕГИСТЪР

Идентификационен № 00110

София 10.05.2015 г.

Настоящото удостоверение се издава на:

„ЕВРО-ИНЖЕНЕРИНГ” ООД

(фирма)

със седалище и адрес на управление: гр. Шумен, ул. „Сакар” № 6, вх. 1, ет. 7, ап. 31

представявано от Христо Росенов Христов - ЕГН 6309118845

(трите имена)

БУЛСТАТ/ЕИК: 127522714

Имена и ЕГН на персонала-консултанти по енергийна ефективност:

Христо Росенов Христов
Таньо Германов Германов
Атанас Пламенов Ковачев

ЕГН 6309118845
ЕГН 5704177581
ЕГН 7607035620

в уверение на това, че със Заповед № 110-ВІР-01 на изпълнителния директор на АУЕР от 28.05.2015 г., е вписан(а) в публичния регистър на лицата, извършващи обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и изготвяне на оценки за енергийни спестявания съгласно чл. 44, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност, считано от 10.05.2015 г.

Дата на издаване: 10.05.2015 г.

Срок на валидност до: 10.05.2020 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

